

พระราชบัญญัติ
จดทะเบียนเครื่องจักร (ฉบับที่ 2)
พ.ศ. 2530

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2530
เป็นปีที่ 42 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องจักร จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภาดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2530"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 9 ทวิ มาตรา 9 ตริ และมาตรา 9 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514

"มาตรา 9 ทวิ ในกรณีที่นายทะเบียนปฏิเสธการขอจดทะเบียนกรรมสิทธิ์เครื่องจักรตามมาตรา 9 เจ้าของเครื่องจักรมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการปฏิเสธการขอจดทะเบียนนั้น การยื่นอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 9 ตริ เมื่อปรากฏว่าการออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรได้กระทำไปโดยสำคัญผิดในสาระสำคัญ หรือปรากฏในภายหลังว่าเอกสารที่นำมาประกอบการพิจารณาจดทะเบียนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในการจดทะเบียน ได้เปลี่ยนแปลงไปให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรนั้นได้

ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าของเครื่องจักรและผู้มีส่วนได้เสียทราบเพื่อให้โอกาสคัดค้าน ถ้าไม่มีการคัดค้านจากบุคคลดังกล่าวภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน ให้ถือว่าไม่มีการคัดค้าน

ในกรณีที่มีการคัดค้านภายในกำหนดเวลาดังกล่าวมานี้ให้นายทะเบียนพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับคำคัดค้าน ถ้านายทะเบียนไม่เห็นด้วยกับการคัดค้านให้นายทะเบียนสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นเครื่องจักรนั้นและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้คัดค้าน

ในกรณีที่ผู้คัดค้านไม่เห็นด้วยกับการสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนตามวรรคสาม ผู้คัดค้านมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือจากนายทะเบียนการยื่นอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา 9 จัตวา ในกรณีที่มีการอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีตามมาตรา 9 ทวิ หรือมาตรา 9 ตริให้รัฐมนตรีพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับอุทธรณ์ เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ขยายระยะเวลาพิจารณาอุทธรณ์ได้อีกสามสิบวัน หากรัฐมนตรีไม่มีความวินิจฉัยภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าอุทธรณ์ฟังขึ้น

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา 4 ให้ยกเลิกความในมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 10 ในกรณีที่หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดใน

สาระสำคัญ ให้ผู้ถือหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรยื่นคำขอรับใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรต่อนายทะเบียนที่ได้ออกหนังสือสำคัญนั้น

การขอรับและการออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกระทรวง

แบบใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรให้ใช้แบบหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร แต่ให้ประทับตราสีแดงว่า "ใบแทน" ไว้บนด้านหน้าของหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร

เมื่อได้ออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรแล้ว ให้หนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรฉบับเดิมเป็นอันยกเลิก

มาตรา 5 ให้ยกเลิกความในมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2514 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 11" เจ้าของเครื่องที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ประสงค์จะย้ายเครื่องจักรออกไปนอกบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมที่ได้รับไว้ในหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร เพื่อนำไปติดตั้ง ณ สถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมแห่งใหม่หรือไปเก็บไว้ในสถานที่อื่น ให้แจ้งความประสงค์จะขอย้ายและวันที่จะย้ายเครื่องจักรเสร็จ โดยทำเป็นหนังสือแจ้งต่อนายทะเบียนก่อนวันที่จะย้ายเครื่องจักรนั้นไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในการนี้ให้นำหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรกับแผนผังรายการเครื่องจักรที่จะย้ายไปติดตั้งใหม่หรือไปเก็บไว้ให้นายทะเบียนตรวจสอบด้วย เมื่อนายทะเบียนเห็นชอบกับแผนผังรายการเครื่องจักรที่จะย้ายไปติดตั้งใหม่หรือไปเก็บไว้แล้ว เจ้าของเครื่องจักรจะต้องย้ายเครื่องจักรให้ตรงตามแผนผังรายการเครื่องจักรนั้น และเมื่อได้ย้ายเสร็จแล้ว ให้นายทะเบียนแก้ไขทะเบียนให้ถูกต้อง

ในกรณีที่เป็นการย้ายเครื่องจักรไปติดตั้ง ณ สถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมแห่งใหม่หรือไปเก็บไว้ในสถานที่อื่นที่อยู่ภายในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานทะเบียนต่างหากกัน ให้เจ้าของเครื่องจักรดำเนินการตามวรรคหนึ่ง และให้นายทะเบียนแห่งท้องที่ที่เครื่องจักรนั้นได้จดทะเบียนไว้ส่งเรื่องขอย้ายไปยังนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่เครื่องจักรนั้นจะไปติดตั้งใหม่หรือไปเก็บไว้ เมื่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ใหม่ดังกล่าวเห็นชอบกับแผนผังรายการเครื่องจักรที่จะย้ายไปติดตั้งใหม่หรือไปเก็บไว้แล้ว เจ้าของเครื่องจักรจะต้องย้ายเครื่องจักรให้ตรงตามแผนผังรายการเครื่องจักรนั้น และเมื่อได้ย้ายเสร็จแล้ว ให้นายทะเบียนแห่งท้องที่ใหม่ดังกล่าวออกหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรให้ใหม่สำหรับเครื่องจักรที่ย้ายไป

ในการย้ายเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนเป็นจำนองไว้แล้ว ให้เจ้าของเครื่องจักรแสดงหนังสือยินยอมของผู้รับจำนองต่อนายทะเบียนด้วย และให้ถือว่าเครื่องจักรที่ย้ายไปนั้นยังติดสิทธิจำนองสืบเนื่องกันไปด้วย

ในกรณีที่เจ้าของเครื่องประสงค์จะย้ายเครื่องจักรออกไปนอกบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมเป็นการชั่วคราวไม่เกินสามสิบวัน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนเพื่อทราบก่อนวันที่จะย้ายเครื่องจักรนั้นไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้แจ้งสถานที่ที่จะย้ายเครื่องจักรนั้นไปติดตั้งหรือไปเก็บเป็นการชั่วคราวไว้ด้วย และถ้ามีความจำเป็นต้องย้ายเครื่องจักรออกไปนอกบริเวณเป็นการชั่วคราวเกินกำหนดสามสิบวัน ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนเพื่อขอขยายระยะเวลาก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน นายทะเบียนมีอำนาจอนุญาตให้ขยายระยะเวลาได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินคราวละสามสิบวัน

ในกรณีที่เจ้าของเครื่องจักรได้ย้ายเครื่องจักรจากที่ตั้งเดิมไปติดตั้ง ณ ที่ตั้งใหม่ภายในบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรม ให้แจ้งเป็นหนังสือพร้อมกับส่งแผนผังรายการเครื่องจักรที่ย้ายให้นายทะเบียนทราบภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้มีการย้ายเครื่องจักรนั้น

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้บังคับแก่การย้ายเครื่องจักรซึ่งโดยปกติวิสัยในการทำงานต้องเคลื่อนย้ายไปมา"

มาตรา 6 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 13 ทวิ และมาตรา 13 ตรี แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2541

"มาตรา 13 ทวิ เครื่องจักรใดที่ได้จดทะเบียนไว้ตามพระราชบัญญัตินี้สูญหาย ให้เจ้าของเครื่องจักรแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบหรือควรจะได้ทราบถึงเหตุแห่งการนั้น และให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรสำหรับเครื่องจักรนั้นได้ แต่ถ้าเครื่องจักรนั้นได้จดทะเบียนจำนองไว้ ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้รับจำนองทราบถึงการสูญหายดังกล่าว และในกรณีเช่นนี้ นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสำหรับเครื่องจักรนั้นได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากผู้รับจำนองเสียก่อน

ในกรณีที่เครื่องจักรตามวรรคหนึ่งถูกทำลายหรือชำรุดจนไม่สามารถใช้เครื่องจักรนั้นต่อไปได้ ให้เจ้าของเครื่องจักรแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ทราบหรือควรจะได้ทราบถึงเหตุแห่งการนั้น และให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสำหรับเครื่องจักรนั้นได้ แต่ถ้าเครื่องจักรนั้นได้จดทะเบียนจำนองไว้ถูกทำลายหรือ ให้นายทะเบียนแจ้งสภาพเครื่องจักรนั้นไว้ และมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับจำนองทราบถึงการชำรุดดังกล่าว และในกรณีเช่นนี้นายทะเบียนจะสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนสำหรับเครื่องจักรนั้นได้ต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากผู้รับจำนองเสียก่อน

มาตรา 13 ตรี ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในอาคารสถานที่อันเป็นที่ตั้งของเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนเครื่องจักรพระราชบัญญัตินี้ในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวเมื่อเจ้าของเครื่องจักรเจ้าของอาคารสถานที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องร้องขอ

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง"

มาตรา 7 ให้ยกเลิกความในมาตรา 15 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2541 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 15 เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดย้ายเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วออกไปนอกบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรม เพื่อไปติดตั้ง ณ สถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมแห่งใหม่หรือไปเก็บไว้ในสถานที่อื่นโดยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบ หรือมิได้ย้ายเครื่องจักรให้ตรงตามแผนผังรายการเครื่องจักรที่นายทะเบียนเห็นชอบตามมาตรา 11 วรรคหนึ่งหรือสองต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือวันละห้าร้อยบาท นับแต่วันที่ไปปฏิบัติไม่ปฏิบัติตาม สุดแต่จำนวนใดสูงกว่ากัน"

มาตรา 8 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา 15 มาตรา 15 ตรี มาตรา 15 จัตวา และมาตรา 15 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2541

"มาตรา 15 ทวิ เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดย้ายเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วออกไปนอกบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรม โดยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามมาตรา 11 วรรคสี่ หรือย้ายเครื่องจักรจากที่ตั้งเดิมไปติดตั้ง ณ ที่ตั้งใหม่ภายในบริเวณสถานที่ประกอบกิจการอุตสาหกรรมโดยไม่แจ้งให้นายทะเบียนทราบตามมาตรา 11 วรรคห้า ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 15 ตรี ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 15 จัตวา เจ้าของเครื่องจักรผู้ใดไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามมาตรา 13 ทวิ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรสำหรับเครื่องจักรนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้นำความในมาตรา 9 ตรี และมาตรา 13 ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 15 เบญจ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท"

มาตรา 9 ให้ยกเลิกความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2541 และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา 16 การกระทำความผิดตามมาตรา 15 มาตรา 15 ทวิ มาตรา 15 ตรี หรือมาตรา 15 จัตวา ถ้าเป็นเครื่องจักรที่ได้จดทะเบียนจำนองไว้แล้ว และกระทำการนั้นไปโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้รับจำนอง ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

มาตรา 10 ให้ยกเลิกบัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติจดทะเบียนเครื่องจักร พ.ศ. 2541 และให้ใช้บัญญัติอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้แทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ป. ตติสุนทรานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้คือ ว่าด้วยการจดทะเบียนเครื่องจักรในปัจจุบันไม่มี บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิเจ้าของเครื่องจักรในอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนอำนาจ นายทะเบียนเพิกถอนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักร และอำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ สมควรกำหนดให้มีบทบัญญัติในกรณีดังกล่าวเพื่อให้การบังคับการตามกฎหมายนี้เป็นไปโดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนั้นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเรื่องการออกใบแทนหนังสือสำคัญแสดงการจดทะเบียนเครื่องจักรและเรื่องการย้ายเครื่องจักรออกไปนอกสถานที่ตั้งให้ชัดเจนและถูกต้องตรงกับทางปฏิบัติยิ่งขึ้น

รวมทั้งสมควรปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมแก่กาลสมัยด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้